

**Міністерство освіти і науки України
Рівненський державний гуманітарний університет
Наукова бібліотека**

**НАУКОВА БІБЛІОТЕКА РІВНЕНСЬКОГО
ДЕРЖАВНОГО ГУМАНІТАРНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ: СТАН І ПЕРСПЕКТИВИ
РОЗВИТКУ**

*(Збірник матеріалів
VI-ї науково-практичної конференції
30 серпня 2012 р.)*

Рівне 2012

УДК 027.7:378
Н 34
ББК 78.34(4Укр)

**Наукова бібліотека Рівненського державного гуманітарного університету:
стан і перспективи розвитку** : зб. матеріалів VI-ї наук.-практ. конф., 30 серп. 2012 р. /
укл.: С. Н. Грипич, Г. П. Семенюк. –Рівне : РДГУ, 2012. – 69 с.

Відповідальний за випуск:

С. Н. Грипич – доцент,
директор наукової бібліотеки
Рівненського державного
гуманітарного університету.

Укладачі:

С. Н. Грипич – доцент,
директор наукової бібліотеки
Рівненського державного
гуманітарного університету.

Г. П. Семенюк – заступник
директора з наукової роботи наукової
бібліотеки Рівненського державного
гуманітарного університету.

Рецензенти:

Л. Ф. Трачук – канд. іст. наук,
доц. кафедри бібліотекознавства і
бібліографії
Рівненського державного
гуманітарного
університету.

Представлені у збірнику статті охоплюють широкий спектр питань в діяльності наукової бібліотеки РДГУ, пов'язаних з формуванням, зберіганням, пошуком, використанням та продукуванням інформації, еволюцією університетської бібліотеки в умовах інформатизації та реформування вищої освіти України.

Видання адресоване широкому колу бібліотечних фахівців, особливо бібліотек вищих навчальних закладів, а також студентам – майбутнім бібліотекарям.

Ухвалено методичною радою
наукової бібліотеки РДГУ
Протокол № 8
від 20.09.2012 р.

©Наукова бібліотека РДГУ
Рівне, вул. Остафова, 31
<http://nlibrary-rdgu.rv.ua>
library@rshu.edu.ua

УДК 027.7[021.4+021.7]

Г. П. СЕМЕНЮК

заступник директора з наукової роботи
наукової бібліотеки
Рівненського державного
гуманітарного
університету

ВИСТАВКОВА ТА РЕКЛАМНО-ІМІДЖЕВА ДІЯЛЬНІСТЬ ЯК ЗАСІБ РОЗКРИТТЯ ІНФОРМАЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ НАУКОВОЇ БІБЛІОТЕКИ РДГУ

***Резюме.** Розглядаються усні, наочні, друковані, віртуальні форми та методи рекламної діяльності в науковій бібліотеці РДГУ. Особлива увага приділена організації різних видів виставок та переглядів літератури, як найбільш ефективних рекламних заходів, спрямованих на розкриття та популяризацію фондів бібліотеки.*

***Ключові слова:** рекламні технології, імідж бібліотеки, виставкова діяльність, інформаційний потенціал.*

Велику увагу наукова бібліотека РДГУ приділяє рекламно-іміджевій діяльності як складовій комплексу маркетингу, її дієвому інструменту, функція якої – інформувати про всі напрями бібліотечної діяльності з метою стимулювання активності користувачів до використання послуг і ресурсів, що надає бібліотека. Взагалі про рекламу в бібліотеці треба говорити, насамперед, з точки зору рекламної комунікації. Адже рекламно-презентаційна діяльність бібліотеки – адресна. З іншого боку, всі, хто працює у бібліотеці, є учасниками рекламно-презентаційного процесу [5, с.57]. Прагнучи зацікавити потенційних або постійних відвідувачів і прорекламувати бібліотеку загалом та її структурні підрозділи зокрема, ми використовуємо усні, друковані, наочні та віртуальні і мультимедійні засоби.

Серед наочних форм і засобів для реклами бібліотеки слугують естетично виконані в єдиному форматі і стилі вивіски, що інформують про назву самої бібліотеки, її структурних підрозділів, графіки роботи. На дверях абонементів, читальних залів, на кафедрах обслуговування у вигляді оголошень для читачів представлені витяг із правил користування бібліотекою, порядок обслуговування, графіки видачі підручників та ін. Розкриттю інформаційного потенціалу бібліотеки сприяють: і стенди «Наукова бібліотека РДГУ інформує» та «Інформація... Інформація... Інформація...», що облаштовані у фойє центрального офісу бібліотеки. Їх дизайн та змістове наповнення знайомить з історією бібліотеки, її структурою, науковою і видавничою діяльністю, культурно-просвітницькими заходами, запланованими бібліотекою на поточний квартал. Окремий стенд розкриває контент сайту наукової бібліотеки РДГУ та її діяльність в рамках 3-х інформаційних центрів: психолого-педагогічної інформації, молодого дослідника, правової інформації.

Найбільш дієвою формою реклами бібліотеки, і зокрема її ресурсів, слугують виставки та перегляди літератури. Систематизовані експозиції документів не лише інформують користувачів про склад фонду, але й формують потребу подальшого використання бібліотечних ресурсів. Їх тематика розробляється з урахуванням широкого спектра читацьких запитів у співвіднесенні з загальними вимогами часу. В основу характеристики виставок, які організовуються в науковій бібліотеці РДГУ покладені різні ознаки, наприклад:

- хронологічні (тобто виставки організовуються поточні і ретроспективні);
- змістовні (тематичні, універсальні, галузеві);
- кількісні (локальні, великі, однієї книги);
- адресні (стаціонарні, виїзdnі);
- диференційовані (для студентів; викладачів);
- часові рамки (постійнодіючі; тимчасові);
- жанрові ознаки (змішані, журнальні, серійні та ін.);
- топографічні (закріплені за певним структурним підрозділом);
- організаційні (самостійні і ті, які являються складовою частиною комплексних культурно-просвітницьких та інформаційних заходів)[1, с.64].

Пріоритетними є, звичайно, виставки та перегляди літератури, спрямовані на розширення і поглиблення знань відповідно до завдань навчального процесу та виробничої практики студентів, а також

допомозі в науково-дослідній та професійній діяльності професорсько-викладацького складу університету. Серед них такі як:

- «Від ідеї – до моделі (Педагогічна інноватика)»;
- «Профільне навчання в системі сучасної освіти»;
- «Соціологія – система знань про суспільство»;
- «Філософська мудрість стародавнього світу»;
- цикли виставок «Вивчаємо у вищому навчальному закладі», «Розглядаємо тему» та ін.

Найбільш дієвою формою інформування про ресурсний потенціал бібліотеки з певної навчальної дисципліни є аудиторні виставки-перегляди, які організовуються на першій лекції вивчення навчальних дисциплін і вичерпно інформують студентів і викладача про навчальну, методичну, довідкову та іншу літературу.

Традиційно популярними в бібліотеці залишаються тематичні книжкові виставки. Тематика їх різноманітна, коло питань, що вони висвітлюють дуже широке. Наприклад: «Всесвіт. Людина. Суспільство. (Глобальні проблеми сучасності)»; «Сучасна Україна: нація і проблеми державотворення»; «Педагогічна майстерність як наука, практика, мистецтво».

Інтерес наших читачів викликають жанрові книжкові виставки, де представляються книги одного жанру – детективи, фантастика та ін. Прикладом таких виставок можна назвати і такі: «Історія очима письменника (Історичні романи і повісті)», «Поезія – це завжди неповторність» (Збірки поезій сучасних українських поетів).

Виставки, що неодмінно привертають увагу читачів – це персональні виставки, присвячені життю і творчості окремих письменників, історичних та політичних особистостей. Назву лише декілька з них: «Дослідник українського епосу» (До 140-ї річниці з дня народження Ф. Колесси), «Велич мислителя в контексті епохи» (170р. від дня народження М. Драгоманова), «Михайло Грушевський: вчений і політик» (До 145-ї річниці з дня народження).

Виставки-дискусії мають на меті сприяти осмисленню тем, що хвилюють людство та формують власний погляд. Наприклад: «Цивілізація: розвиток чи самознищення?», «Мовна політика: потенціал єднання чи конфлікту?»

Привертають увагу читачів і виставки однієї книги, на яких вона представляється в різних аспектах: історія створення, критика, перевидання, ілюстрації тощо. Зокрема такі, як: «Книга року» (Роман В. Шкляра «Чорний ворон»); «Книга про яку сперечаються» (Про роман Л. Костенко «Записки українського самашедшого»). Ці виставки можна назвати і своєрідними виставками-презентаціями і

організуються вони не лише про книги, але і про журнали. Чудово зарекомендували себе і виставки-вернісажі, на яких разом з книгами експонуються ілюстрації, фотосвітлини. Зокрема такі як: «В гостях у картин»(Живопис), «Майстри. Фільми. Долі»(Про мистецтво кіно).

Закономірно привертають увагу відвідувачів бібліотеки і виставки нових надходжень. Вони є постійнодіючими в усіх структурних підрозділах бібліотеки, а також організуються під час проведення «Днів інформації», «Днів кафедр», «Днів факультету» та інших комплексних інформаційних заходів. Це дає змогу читачам не пропустити цікаву книгу, систематично слідкувати за всіма друкованими новинками.

Виставкова діяльність набула нового змісту завдяки новітнім технологіям. В наш час дедалі більше набувають популярності віртуальні виставки і презентації, що регулярно розміщуються на сайті наукової бібліотеки РДГУ. Відмінністю віртуальних виставок від реальних є те, що в Інтернеті досягається більша ступінь інтерактивності між експонатами та відвідувачами [2, с.127]. Прикладом найбільш відвідуваних віртуальних виставок можна назвати такі: «Позашкільна освіта та виховання крізь призму сьогодення», «На рівні міжнародних вимог: освітні інновації вищих навчальних закладів», «Місцеве самоврядування: світовий досвід», а також електронні експозиції циклу «Календар знаменних і пам'ятних дат».

Ефективність наших експозицій підтверджується статистичними показниками видачі літератури з виставок. Наприклад: в минулому календарному році на виставках і переглядах було представлено понад 12 тисяч примірників різноманітних видань (книг, періодики, компакт-дисків) 47% відсотків з яких були взяті читачами безпосередньо з виставок (а це майже 5 тисяч примірників). На виставки ведуться паспорти, в яких відображено ефективність їх використання.

Не менш важливим джерелом реклами в нашій бібліотеці є усні форми і заходи. Це традиційні «Дні інформації», «Дні кафедри», «Дні факультету», огляди літератури, презентації тощо. Розкриття свого інформаційного потенціалу бібліотека здійснює і при безпосередньому індивідуальному обслуговуванні користувачів. Для студентів-першокурсників реклама бібліотеки здійснюється і при проведенні занять з основ інформаційної культури.

Хорошу рекламу бібліотеці створює і проведення щорічних науково-практичних конференцій.

Останнім часом ми почали більше використовувати такий усний засіб реклами як університетське радіо. Зокрема, були озвучені

програми проведення «Предметного тижня » та акції «Подаруй бібліотеці сучасну художню книгу».

Дедалі більше розуміючи важливість реклами в суспільстві, і зокрема, в бібліотечних установах, ми частіше почали використовувати і друковані джерела інформації. Серед них – публікації у фахових періодичних виданнях, збірниках матеріалів конференцій, збірниках наукових праць РДГУ.

Рекламі бібліотеки, розкриттю її інформаційного потенціалу сприяє науково-видавнича діяльність: бібліографічні та біобібліографічні покажчики, інші інформаційні видання, створенні бібліотекою, які крім друкованої форми мають відображення в електронному варіанті на сайті наукової бібліотеки РДГУ.

Художнє слово, креативність оформлення, використання електронних і мультимедійних засобів дозволяють багатократно збільшувати ефект сприйняття реклами.

У 2002 та 2005 рр. було виготовлено 2 рекламних буклети про бібліотеку, розпочата робота по підготовці 3-го випуску.

Свою рекламну діяльність бібліотека поширює не тільки в межах університету. Завдяки плідним контактам із засобами масової інформації діяльність бібліотеки висвітлюється місцевим телебаченням, радіо, пресою. Зокрема Рівненською телерадіомовною компанією у випусках телепередачі «Світ освіт», в ефірі обласного радіо в історико-краєзнавчій радіопередачі «Минушина» та ін.

Утвердженню позитивного іміджу бібліотеки, розкриттю її можливостей сприяє web-сайт наукової бібліотеки та сторінка на загальноуніверситетському сайті. Тому інформація про його існування вміщується в друкованій рекламній продукції; різноманітних усних університетських заходах у збірниках наукових праць.

В найближчих планах бібліотеки - підготовка до друку посібника «Наукова бібліотека РДГУ: історія і сьогодення», також плануємо участь у конкурсі web-сайтів, які організовує Українська бібліотечна асоціація.

Підсумовуючи вищесказане, слід відзначити, що виставкова та рекламно-іміджева діяльність, як засіб розкриття інформаційного потенціалу наукової бібліотеки постійно адаптується, розвивається і трансформується відповідно до завдань освітнього і наукового процесу та інформаційних запитів користувачів.

ЛІТЕРАТУРА

- 1.Бородина В. А. Библиотечное обслуживание : Учеб.-метод. пособие / В. А. Бородина. – М. : Либерия, 2004. – 166 с. – (Библиотекарь и время; Вып.7).
- 2.Волошина Н. О. Книжкова виставка – візитна картка бібліотеки / Н. О. Волошина // Бібліотеки Закарпаття в добу перемін: матеріали міжвід. наук.-практ. конф., присв. 65-річчю Закарпт. ОУНБ. – Ужгород, 2010. – С. 121–127.
3. Гольман И. А. Рекламная деятельность: Планирование. Технологии. Организация : учебник для студ. высш. учеб. заведений, обуч. по спец. "Реклама" / И. А. Гольман. – 2-е изд., перераб. и доп. – М. : Гелла-принт, 2002. – 400 с. – (Рекламные технологии).
- 4.Костирко Т. Бібліотечна іміджологія як професійна інновація / Т. Костирко // Вісн. кн. палати. – 2011. – № 2. – С. 22–23.
- 5.Солонська Н. Рекламно-презентаційна діяльність національних бібліотек: концепція і моделі / Н. Солонська // Львівська національна наукова бібліотека України імені В. Стефаника: історія і сучасність : доп. та повідомлення Міжнар. наук. конф., Львів, 28-30 жовт. 2010 р. / НАН України, Львів. нац. наук. б-ка ім. В. Стефаника ; [відп. ред. М. М. Романюк]. – Л. : [б. в.], 2010. – С. 57–60.

Зміст

1. Грипич С. Н. НАУКОВА БІБЛІОТЕКА РІВНЕНСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО ГУМАНІТАРНОГО УНІВЕРСИТЕТУ: СТАН І ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ.....	3
2. Поліщук С. М. КНИГОЗАБЕЗПЕЧЕНІСТЬ ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ ОСВІТНІХ РЕСУРСІВ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ РДГУ.....	29
3. Кучерук І. М. ФОНД ПЕРІОДИЧНИХ ВИДАНЬ НАУКОВОЇ БІБЛІОТЕКИ РДГУ ЯК НЕВІД'ЄМНА СКЛАДОВА ЗАДОВОЛЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ЗАПИТІВ КОРИСТУВАЧІВ.....	36
4. Купрунець В. П. ПАСПОРТИЗАЦІЯ КНИЖКОВИХ КОЛЕКЦІЙ ТА ЗІБРАНЬ РІДКІСНИХ І ЦІННИХ ВИДАНЬ ЯК ФАКТОР ЗБЕРЕЖЕННЯ ТА ІНФОРМАЦІЙНОГО РОЗКРИТТЯ ФОНДІВ НАУКОВОЇ БІБЛІОТЕКИ РДГУ.....	42
5. Марчук Н. В. ІНФОРМАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ НАУКОВОЇ БІБЛІОТЕКИ РДГУ НА ДОПОМОГУ САМОСТІЙНІЙ РОБОТІ СТУДЕНТІВ.....	46
6. Іванчук О. В. ВИКОРИСТАННЯ ЕЛЕКТРОННИХ ТЕХНОЛОГІЙ НАУКОВОЇ БІБЛІОТЕКИ РДГУ ДЛЯ ЗАДОВОЛЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ПОТРЕБ СУБ'ЄКТІВ НАВЧАЛЬНОГО І НАУКОВОГО ПРОЦЕСУ.....	51
7. Гаврилюк І. А., Себестьянович О. О. РОЛЬ WEB-САЙТУ В ІНФОРМАЦІЙНОМУ СУПРОВІДІ УНІВЕРСИТЕТСЬКОЇ ОСВІТИ І НАУКИ.....	57
8. Семенюк Г. П. ВИСТАВКОВА ТА РЕКЛАМНО-ІМІДЖЕВА ДІЯЛЬНІСТЬ ЯК ЗАСІБ РОЗКРИТТЯ ІНФОРМАЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ НАУКОВОЇ БІБЛІОТЕКИ.....	62

Збірник матеріалів
VI-ї науково-практичної конференції

**НАУКОВА БІБЛІОТЕКА РІВНЕНСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО
ГУМАНІТАРНОГО УНІВЕРСИТЕТУ: СТАН І
ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ**

Відповідальний за випуск:

С. Н. Грипич – доцент,
директор наукової бібліотеки
Рівненського державного
гуманітарного університету.

Укладачі:

С. Н. Грипич – доцент, директор
наукової бібліотеки
Рівненського державного
гуманітарного університету.

Г. П. Семенюк – заступник
директора наукової
бібліотеки Рівненського
державного гуманітарного
університету.

Технічний редактор:

Л. С. Кушка – провідний
бібліотекар наукової
бібліотеки Рівненського
державного гуманітарного
університету.

Комп'ютерна верстка:

Себестьянович О.О. – зав.
сектором наукової бібліотеки
Рівненського державного
гуманітарного університету

Формат 60*84 1/16
Папір офсетний. Гарнітура Times.
Тираж 100 прим.
Наукова бібліотека РДГУ